

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА**

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ТА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

«Затверджую»

Голова приймальної комісії

СумДПУ імені А.С. Макаренка

проф. Ю.О. Лянной

«15» березня 2021 р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА
НА ОСНОВІ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Розглянута на засіданні

Приймальної комісії

« 15 » березня 2021 р.

Протокол № 7

Програма вступного випробування з німецької мови для вступу на навчання для здобуття ступеня Бакалавра на основі повної загальної середньої освіти

Ухвалена на засіданні кафедри теорії та практики романо-германських мов від 19 лютого 2021 року протокол № 6

Завідувач кафедри теорії та практики романо-германських мов

_____ В. М. Солощенко

Голова предметної екзаменаційної комісії

_____ В. М. Солощенко

Програма
вступного випробування з німецької мови для вступу на навчання
для здобуття ступеня Бакалавра
на основі повної загальної середньої освіти

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного випробування з німецької мови для вступу на навчання для здобуття ступеня Бакалавра на основі повної загальної середньої освіти у 2021 році розроблено згідно чинної програми зовнішнього незалежного оцінювання з іноземних мов (програма за посиланнями <https://testportal.gov.ua/nimetska-mova-2021/>) з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, рівнів навчальних досягнень, визначених у чинних програмах з іноземних мов для освітніх навчальних закладів України (2-11 класи), що відповідають Загальноєвропейським рекомендацій з мовної освіти (B1 – для рівня стандарт, B2 – для профільного рівня).

Об'єктом контролю є рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності у таких видах мовленнєвої діяльності, як сприймання на слух, зорове сприймання, писемна взаємодія, писемне продукування, зокрема:

- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.

Мовний інвентар (лексика і граматики) не є окремим об'єктом контролю, а перевіряється у комунікативному контексті. Зміст тестових завдань подається на автентичних зразках нормативного мовлення, прийнятого у країнах, мова, яких вивчається, та відповідає сферам і тематиці ситуативного спілкування, зазначених у чинних типових освітніх програмах.

Зміст завдань для здійснення контролю якості сформованості іншомовної комунікативної компетенції уніфікується за видами і формами виконання та враховує особливості німецької мови. Об'єктами контролю є **аудіювання, читання і письмо** як види мовленнєвої діяльності, а також **лексичний і граматичний аспекти іншомовної комунікації (використання мови)**.

Зміст тестових завдань подається на автентичних зразках розмовного та літературного мовлення, прийнятого у Федеративній Республіці Німеччина, та відповідає тематиці ситуативного спілкування, зазначеним у шкільній програмі.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної комунікативної компетенції в **аудіюванні** орієнтується на різні його стратегії: розуміння основної інформації прослуханого автентичного тексту або діалогу, повної інформації прослуханого автентичного тексту або діалогу та пошук окремих фактів.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної комунікативної компетенції в **читанні** орієнтується на різні його стратегії: з розуміння основної його інформації (ознайомлювальне читання), повної інформації (вивчаюче читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання). Джерелами для добору текстів слугують інформаційно-довідкові, газетно-журнальні матеріали, уривки з художніх творів, зміст яких узгоджується з навчальною програмою. Тексти (для ознайомлювального читання) можуть містити незнайомі слова – до 5%, а для вивчаючого та вибіркового читання – до 3%, про значення яких можна здогадатися із контексту, за словотворчими елементами, за співзвучністю з рідною мовою (слова-інтернаціоналізми). Завдання для визначення рівня сформованості компетенції в **письмі** зорієнтовані на виконання комунікативно-творчих видів діяльності: писати повідомлення, опис, роздум на різні теми, пов'язані з інтересами та комунікативними потребами, що узгоджуються із змістом шкільної навчальної програми. Загальний обсяг письмового завдання не менше 100-150 слів.

Контроль лексичної та граматичної компетенції (використання мови) передбачає визначенні рівня сформованості мовних навичок: здатності самостійно добирати і формувати лексичні одиниці та граматичні явища відповідно до комунікативних потреб спілкування у межах сформульованих завдань.

Форма проведення фахового вступного випробування – письмова із застосуванням тестового контролю.

Програма складається з таких рубрик, а саме: «Пояснювальної записки», «Змісту програми», «Орієнтовного переліку питань», «Критеріїв оцінювання» та «Рекомендованої літератури».

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Характеристика тесту з німецької мови

На виконання тесту відведено **150 хвилин**.

Тест складається з чотирьох частин:

- аудіювання;
- читання;
- використання мови;
- письмо.

Загальна характеристика основних складових тесту

Частина I.		
	Вимоги щодо практичного володіння аудіюванням як видом мовленнєвої діяльності	Форми завдань
Аудіювання	У тесті оцінюється рівень розуміння тексту або діалогу, уміння абітурієнта узагальнювати зміст прослуханого, виокремлювати ключові слова та визначати значення незнайомих слів за контекстом або словотворчими елементами. Абітурієнт розуміє прослухані автентичні тексти, діалоги різних жанрів і стилів, що відображають реалії життя; знаходить і аналізує необхідну інформацію, робить висновки з прослуханого, виділяє головну ідею, диференціює основні факти і другорядну інформацію, аналізує і зіставляє інформацію.	• завдання з вибором однієї правильної відповіді (до кожного завдання подано три варіанти відповіді, з яких лише один правильний); • завдання на вибір правильного чи хибного твердження (у завданні пропонується визначити правильність або хибність твердження до прослуханого тексту або діалогу).
Частина II.		
	Вимоги щодо практичного володіння читанням як видом мовленнєвої діяльності	Форми завдань
Читання	У тесті оцінюється рівень розуміння тексту, уміння абітурієнта узагальнювати зміст прочитаного, виокремлювати ключові слова та визначати значення незнайомих слів за контекстом або словотворчими елементами. Абітурієнт розуміє прочитані автентичні тексти різних жанрів і стилів, що відображають реалії життя; знаходить і аналізує необхідну інформацію, робить висновки з прочитаного, виділяє головну ідею, диференціює основні факти і другорядні інформацію, аналізує і зіставляє інформацію.	• завдання з вибором однієї правильної відповіді (до кожного завдання подано чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний); • завдання на співставлення (до завдань подано 8 варіантів відповідей, з яких 3 не підходять до поданих оголошень); • завдання на співставлення (у завданнях пропонується доповнити короткі тексти реченнями із поданих варіантів, з яких 2 не підходять); • завдання на заповнення пропусків у тексті (у завданнях пропонується доповнити абзаци/речення в тексті реченнями із поданих варіантів).

Частина III.		
	Вимоги щодо практичного володіння лексичним і граматичним матеріалом	Форми завдань
Використання мови	У тесті оцінюється рівень знань лексичного та граматичного матеріалу абітурієнтів. Абітурієнт вміє аналізувати та зіставляти інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова відповідно до контексту, розуміє логічні зв'язки у тексті.	завдання на заповнення пропусків у тексті (у завданнях пропонується доповнити абзаци/речення в тексті словосполученнями / словами із поданих варіантів або вписати правильну граматичну форму лексичної одиниці, поданої у дужках).
Частина IV.		
	Вимоги щодо практичного володіння письмом як видом мовленнєвої діяльності	Форми завдань
Писемне мовлення	У тесті перевіряється уміння здійснювати спілкування у писемній формі відповідно до поставлених комунікативних завдань. Абітурієнт володіє функціональними стилями писемного мовлення в межах, визначених Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з німецької мови, що також відповідає Загальноєвропейським стандартам з мовної освіти (рівень B1). Завдання для писемного мовлення формуються у вигляді мовленнєвих ситуацій. Вибір комунікативної ситуації має включати соціокультурні особливості країни, мова якої вивчається в Україні. Обсяг письмового висловлювання не менше ніж 100-150 слів.	завдання з розгорнутою відповіддю (ця складова тесту передбачає створення власного письмового висловлювання відповідно до запропонованої комунікативної ситуації. Від абітурієнта вимагається написати власне письмове висловлювання на основі конкретної ситуації (лист до друга)).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

МОВНИЙ ДІАПАЗОН (СФЕРИ СПІЛКУВАННЯ)

Тематика текстів для читання та використання німецької мови		
1.	Особистісна сфера	Повсякденне життя та його проблеми. Я – учень/студент. Я і моя родина. Родинні стосунки. Я живу у місті Суми, в Україні. Мої друзі. Мої домашні улюбленці. Режим дня. Здоровий спосіб життя. Відвідування лікаря. Харчування. Моя улюблена страва. Зовнішність, риси характеру. Характер людини. Дружба. Взаємовідносини в колективі, між друзями. Світ захоплень. Дозвілля, відпочинок. Хоббі. Розваги. Плани на майбутнє. Сучасні професії. Вибір професії. Пошук роботи. Одяг, предмети одягу. Покупки. Мода. Вільний час. Я займаюся спортом. Види спорту.
2.	Публічна сфера	Я відвідую ресторан. Меню. Навколишнє середовище. Пори року. Погода. Подорожі, екскурсії. Подорож літаком, пароплавом, потягом, автомобілем. Туризм в Україні та в Німеччині. Культура і мистецтво в Україні та в Німеччині. Література в Україні та в Німеччині. Засоби масової інформації. Молодь і сучасний світ. Людина і довкілля. Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки. Україна у світовій спільноті. Свята, знаменні дати та події в Україні та в німецькомовних країнах світу. Традиції та звичаї в Україні та в німецькомовних країнах. Видатні діячі історії та культури в Україні в німецькомовних країнах світу. Визначні об'єкти історичної та культурної спадщини України та Німеччини.

		Музеї. Кіно, телебачення, театр. Обов'язки та права людини. Міжнародні організації. Україна (географічне положення, клімат, населення, національності, адміністративний й політичний устрій, природні ресурси, державні свята, великі міста, визначні місця й історичні пам'ятки, Київ – столиця України). Німеччина (географічне положення, клімат, населення, національності, адміністративний й політичний устрій, природні ресурси, державні свята, великі міста, визначні місця й історичні пам'ятки, Берлін – столиця України).
3.	Освітня сфера	Система освіти (дошкільна, початкова, середня, вища) в Україні та в Німеччині. Навчальні предмети. Урок іноземної мови. Види діяльності на уроках. Робочий день. Шкільні свята та традиції. Іноземна мова в житті людини. Освіта в Україні та за кордоном, заклади освіти.

ВИМОГИ ЩОДО ВОЛОДІННЯ МОВНОЮ КОМПЕТЕНЦІЄЮ

Лексичний матеріал	Лексичний мінімум абітурієнта складає 2500 одиниць, відповідно до тематики ситуативного спілкування, передбаченої Програмою Загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов (рівень стандарту).
Граматичний матеріал	Іменник. Утворення множини іменників та їх вживання. Складні іменники. Артикль. Основні випадки вживання неозначеного, означеного артиклів. Відсутність артикля. Займенник. Поділ займенників (особові, вказівні, присвійні, зворотні (sich), безособові (es), неозначені (man)). Прикметник. Ступені порівняння прикметників (вживання прикметників у вищому і найвищому ступенях). Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Займенникові прислівники. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дієслово. Часові форми дієслова (теперішній (Präsens), минулий (Perfekt, Plusquamperfekt), майбутній час (Futurum)). Дієслова і відокремлюваними та невідокремлюваними префіксами. Зворотні дієслова. Модальні дієслова. Значення

	та вживання модальних дієслів. Наказовий спосіб. Керування дієслів. Основні форми сильних та неправильних дієслів. Синтаксис. Порядок слів у реченні. Складне речення. Складносурядне та складнопідрядне речення. Порядок слів у підрядному реченні. Заперечення. Місце і вживання заперечення.
--	---

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Схеми нарахування балів за виконання завдань:

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюється в 0 або 3 бали:

1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

2. Завдання з на заповнення пропусків у тексті оцінюється в 0 або 3 бали:

1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

3. Завдання на співставлення оцінюється в 0 або 3 бали:

1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

4. Завдання на вибір правильного чи хибного твердження оцінюється в 0 або 3 бали:

1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

5. Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю оцінюється від 0 до 5 балів за критеріями змісту та мовного оформлення. Максимальна кількість балів – 26 балів.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання, – 200 бали.

Поріг проходження тесту – 100 балів. Якщо студент не набрав 100 балів за виконання всіх завдань, то він не може брати участь у наступному іспиті й брати участь у конкурсі.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВОГО ВИСЛОВЛЮВАННЯ

Критерії	Змістовий вияв і композиційне оформлення критерію	Бали
А. Змістове наповнення Опрацюван ня умов ситуації	Перша умова	
	Умова опрацьована повністю	3
	Умова лише згадана	1
	Умова не опрацьована й не згадана.....	0
	Друга умова	
	Умова опрацьована повністю	3
	Умова лише згадана	1
	Умова не опрацьована й не згадана... ..	0
	Третя умова	
	Умова опрацьована повністю.....	3
	Умова лише згадана	1
	Умова не опрацьована й не згадана	0
В. Структура тексту та зв'язність	Логічність і послідовність викладення	
	Письмове висловлювання побудовано логічно й послідовно, наявні з'єднувальні елементи.....	5
	Логічність і послідовність частково порушено, з'єднувальні елементи наявні частково.....	3
	Логіка відсутня, робота складається з набору речень, відсутні з'єднувальні елементи	0
	Відповідність письмового висловлювання формату особистого листа	
	Стиль відповідає вимогам повністю	4
	Стиль відповідає вимогам частково... ..	2
	Стиль не відповідає вимогам	0
С. Використання лексики	Використаний достатній словниковий запас за темою. Лексичний матеріал вжито адекватно. Можливо наявність 1 – 2 лексичних помилок, які не впливають на сприйняття тексту	4
	Недостатній словниковий запас за темою. Неадекватне використання лексики, що утруднює процес розуміння фрагментів тексту	2
	Велика кількість лексичних помилок . Зміст висловлювання незрозумілий	0
Д. Використання граматики	Робота не містить помилок або наявні окремі помилки (не більше 8), що не заважають розумінню тексту, крім помилок на: • часові форми дієслова; • основні правила вживання артиклів; • порядок слів у реченні; • вживання частки toz інфінітивом; • вживання незлічуваних іменників; • вживання умовних речень.....	4
	Наявні орфографічні, морфологічні та синтаксичні помилки, що заважають розумінню окремих частин висловлювання, речень, або помилок більше ніж 8 (не більше 15).....	
	Велика кількість орфографічних, морфологічних та синтаксичних помилок (більше 15), що суттєво заважає розумінню написаного.....	2
	Велика кількість орфографічних, морфологічних та синтаксичних помилок, що суттєво унеможливує розумінню написаного.....	0

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

п/п	Назва	Автор	Клас	Видавництво	Рік видання
1.	Німецька мова (8-й рік навчання)	Басай Н.П.	9	Освіта	2009
2.	Німецька мова (8-й рік навчання)	Савченко Л.П.	9	Інститут сучасного підручника	2009
3.	Німецька мова (8-й рік навчання)	Орап В.І., Кириленко Р.О.	9	Генеза	2009
4.	Німецька мова (9-й рік навчання, підручник)	Басай Н.П.	10	Освіта	2006, 2007
5.	Німецька мова (9-й рік навчання, рівень стандарту)	Савчук І.Г.	10	Світ	2010
6.	Німецька мова (9-й рік навчання, академічний рівень)	Басай Н.П.	10	Освіта	2010
7.	Німецька мова (9-й рік навчання, профільний рівень)	Кириленко Р.О., Орап В.І.	10	Генеза	2010
8.	Німецька мова (підручник для 10–11 класів)	Лисенко Є.І.	10–11	Освіта	2004
9.	Німецька мова (підручник для 1 класу)	Гергель А., Радченко Т., Савелко О.	11	Перун	2004
10.	Навчально-методичні комплекти для всіх типів загальноосвітніх навчальних закладів		1–11	HueberLangensch eidt (Німеччина)	2006
11.	Навчально-методичні комплекти з німецької мови для загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладів		1–11	Hueber	2010
12.	Навчально-методичні комплекти з німецької мови для загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладів		1–11	Cornelsen	2009, 2010
13.	PasswortDeutsch (для спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням німецької мови)		9–10	Методика	2006
14.	Практична граматики німецької мови. Посібник для студентів вищих	Драб Н. Л., Скринька С. С.,		Нова Книга (Вінниця)	2007

	навчальних закладів та учнів старших класів спеціалізованих шкіл	Стаброз С.С.			
15.	Практична граматики німецької мови. Навчальний посібник для студентів та учнів. Комунікативні вправи і завдання	Євгененко Д. А., Білоус О. М., Гуменюк О. О., Зеленко Т. Д., Кучинський Б. В., Білоус О. І., Артамоновська С. П.		Нова Книга (Вінниця)	2004
16.	Deutsch: підручник для тих, хто вивчає німецьку мову як другу спеціальність	Куценко В. Є., Власов Є. Н.		Нова Книга (Вінниця)	2002
17.	Deutsch. Німецька мова. Підручник для студентів неспеціальних вишів та факультетів	Лисенко Е. І.		Нова Книга (Вінниця)	2011
18.	Німецька мова	Щербань Н. П., Лабовкіна Г. А., Бачинський Я. В., Кушнерик В. І.		Чернівці	2003